

Pravo na doplatak za djecu u 2023. godini

Sanja Rotim*

Doplatak za djecu definiran je kao novčano primanje radi potpore uzdržavanja i odgoja djece. Doplatak koristi roditelj ili druga osoba određena Zakonom, a pravo na doplatak za djecu stječe se i ostvaruje ovisno o visini ukupnog dohotka članova kućanstva korisnika te drugim uvjetima utvrđenim Zakonom. O svemu detaljno piše autorica u članku.

1. Uvod

Pravo na doplatak za djecu uređeno je Zakonom o doplatku za djecu (NN, br. 94/01, 138/06, 107/07, 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18, dalje: Zakon), a doplatak za djecu definiran je kao novčano primanje koje koristi roditelj ili druga osoba određena Zakonom, radi potpore uzdržavanja i odgoja djece. Pravo na doplatak za djecu stječe se i ostvaruje ovisno o visini ukupnog dohotka članova kućanstva korisnika te drugim uvjetima utvrđenim Zakonom. Za ostvarivanje prava na doplatak za djecu izvanbračna se zajednica izjednačava s bračnom zajednicom. Doplatak za djecu ne može biti predmet ovrhe ili osiguranja, osim po sudskoj odluci radi uzdržavanja u korist djece za koju se ostvaruje taj doplatak. Doplatak za djecu osobno je pravo korisnika, koje se ne može prenositi na drugu osobu, a iznimno se može isplaćivati drugoj osobi u slučajevima određenim Zakonom. Za sve poslove u vezi s ostvarivanjem prava na doplatak za djecu nadležan je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: HZMO).

2. Korisnik i djeca za koju se ostvaruje pravo na doplatak

Pravo na doplatak za djecu, prema odredbi članka 6. stavka 1. Zakona, može ostvariti roditelj, posvojitelj, skrbnik, očuh, maćeha, baka, djed i osoba kojoj je, na temelju odluke nadležnog tijela, dijete povjereno na čuvanje i odgoj (u daljnjem tekstu: korisnik) za svu djecu koju uzdržava, pod uvjetima utvrđenim Zakonom. Stavkom 2. istog članka propisano je da korisnik doplatka za djecu može biti i punoljetno dijete bez oba roditelja koje je na redovitom školovanju. Prema odredbi članka 7. Zakona korisnik iz članka 6. Zakona može biti:

- hrvatski državljanin koji: ima neprekidno prebivalište u Republici Hrvatskoj najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva i koji ispunjava uvjete propisane Zakonom,
- stranac koji ima neprekinuti odobreni stalni boravak u Republici Hrvatskoj najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva i ispunjava uvjete propisane Zakonom,
- stranac koji ima odobren azil, odnosno stranac kojem je odobrena supsidijarna zaštita, kao i članovi njihove obitelji prema propisima o azilu (na koje se primjenjuju

sve odredbe Zakona, osim uvjeta u pogledu državljanstva i duljine prebivališta, odnosno stalnog boravka na području RH).

Odredbom članka 8. Zakona propisano je da doplatak za djecu pripada za svu djecu koju korisnik stvarno uzdržava i to: za vlastitu djecu, posvojenu djecu ili pastorčad, za uzdržavanu unučad i drugu djecu bez roditelja. U skladu s odredbom članka 10. Zakona, doplatak za djecu pripada djetetu do navršene 15. godine života djeteta, odnosno do kraja školske godine u kojoj dijete navršava 15 godina života (čl. 10. st. 1. Zakona), a iznimno, do završetka osnovnog školovanja, ostvaruje i dijete koje je navršilo 15 godina života i pohađa osnovnu školu, ako je razlog pohađanja osnovne škole nakon 15. godine života kasniji upis u prvi razred osnovne škole ili gubitak razreda zbog zdravstvenih razloga, odnosno duže bolesti (čl. 10. st. 2. Zakona). Iznimno od odredbe članka 10. stavka 2., za dijete s oštećenjem zdravlja pripada doplatak prema posebnim propisima, i nakon navršene životne dobi iz stavka 2. pa do završetka redovitog školovanja u srednjim školama, a najduže do 21. godine života (čl. 10. st. 5. Zakona). Za dijete na školovanju u srednjoj školi – do završetka tog školovanja, ali najduže do kraja školske godine u kojoj dijete navršava 19 godina života (čl. 10. st. 3. Zakona). Iznimno od odredbe članka 10. stavka 3. za dijete koje pohađa srednju školu u kojoj srednjoškolsko obrazovanje traje pet godina – do završetka redovitog školovanja u srednjoj školi, a najduže do kraja školske godine u kojoj dijete navršava 20 godina života (čl. 10. st. 4. Zakona). Za dijete koje po prestanku bolesti nastavi redovito školovanje u osnovnoj ili srednjoj školi, ali koje zbog duže bolesti nije u mogućnosti završiti školovanje u redovitom roku, produljuje se pravo na doplatak za djecu i preko godina do kojih pripada doplatak u slučaju školovanja u srednjim školama, i to za onoliko vremena koliko je dijete izgubilo od redovitog školovanja zbog bolesti, ali najduže do 21. godine života (čl. 10. st. 6. Zakona).

2.1. Pravo na doplatak za djecu s invaliditetom

Sukladno Uredbi o metodologijama vještačenja (NN, br. 67/17, 56/18 i 16/22 – Uredba), teži ili teški invaliditet dokazuje se nalazom i mišljenjem nadležnog tijela vještačenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (dalje: Zavod za vještačenje). Prema Uredbi, postupak vještačenja pokreće

tijelo koje rješava o pravu. U skladu s navedenim, kada je u zahtjevu za ostvarivanje prava navedeno da dijete za koje se traži doplatka ima oštećenje zdravlja, područna služba/ured HZMO-a službenim putem dostavlja zahtjev za vještačenje djeteta Zavodu za vještačenje, koji povratno, nakon vještačenja, dostavlja Nalaz i mišljenje o vrsti i težini invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti s navedenim stupnjem težine invaliditeta, na osnovi kojeg se donosi rješenje. U skladu s odredbom članka 12. Zakona, pravo na doplatka za dijete s utvrđenim težim ili teškim invaliditetom pripada od dana podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatka za djecu i traje sve dok taj invaliditet postoji, pod uvjetom da je invaliditet nastao prije 18. godine života ili za vrijeme redovitog školovanja djeteta.

2.2. Pravo na doplatka za djecu hrvatskih branitelja

Status djeteta smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i djeteta nestalog hrvatskog branitelja ima dijete kojemu je u upravnom postupku priznat status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, odnosno člana obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata. Status se dokazuje potvrdom nadležnog županijskog tijela, odnosno nadležnog tijela u Gradu Zagrebu. U postupku ostvarivanja prava na doplatka za djecu smrtno stradalog i nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata primjenjuju se sve odredbe Zakona, osim odredbe o visini doplatka za djecu. Ovim korisnicima ne utvrđuje se ukupni dohodak jer prema odredbi članka 122. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN, br. 121/17, 98/19, 84/21), djeci smrtno stradalog i nestaloga hrvatskog branitelja pripada doplatka za djecu **u najvišem predviđenom iznosu, neovisno o ukupnom dohotku po članu kućanstva**, a svota doplatka za djecu u najvišem predviđenom iznosu u 2023. godini iznosi **49,66 eura** mjesečno.

3. Djeca za koju korisniku ne pripada pravo na doplatka

Prema odredbi članka 9., 13. i 14. Zakona, doplatka za djecu ne pripada korisniku:

- za djecu s prebivalištem u inozemstvu i za djecu s boravkom u inozemstvu dužim od tri mjeseca neprekidno, osim ako međunarodnim ugovorom ili pravilima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti nije drukčije određeno (čl. 9. Zakona).
- za vrijeme dok je djetetu na teret sredstava iz državnog proračuna, odnosno proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguran stalni smještaj u ustanovi prema posebnim propisima (čl. 13. Zakona)
- za vrijeme dok se dijete nalazi na školovanju u inozemstvu, osim ako međunarodnim ugovorom ili pravilima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti nije drukčije određeno (čl. 14. Zakona).

Pravo na doplatka za djecu prestaje stupanjem djeteta u brak (čl. 15. Zakona).

4. Uvjeti za stjecanje prava na doplatka za djecu

U skladu s odredbom članka 7. Zakona, korisnik doplatka za djecu može biti:

- hrvatski državljanin koji ima neprekidno prebivalište u Republici Hrvatskoj najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva i ispunjava uvjete propisane Zakonom, ili
- stranac koji ima neprekinuti odobreni stalni boravak u RH najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva i ispunjava uvjete propisane Zakonom, ili
- stranac s odobrenim azilom, odnosno stranac kojem je odobrena supsidijarna zaštita, kao i članovi njihove obitelji prema propisima o azilu (bez uvjeta u pogledu državljanstva i duljine prebivališta, odnosno stalnog boravka na području RH)
- da ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno ne prelazi 70% proračunske osnovice – dohodovni cenzus (čl. 16. st. 1. t. 1. Zakona)
- da živi u kućanstvu s djetetom (čl. 16. st. 1. t. 2. Zakona).

Iznimno se pravo na doplatka za dijete s utvrđenim težim ili teškim invaliditetom i za dijete smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja ostvaruje neovisno o ukupno ostvarenom dohotku kućanstva.

5. Dohodovni cenzus i svote doplatka za djecu u 2023. godini

Svota doplatka za djecu **određuje se** u skladu s odredbom članka 17. Zakona, **ovisno o visini ostvarenoga ukupnog dohotka po članu kućanstva mjesečno (cenzusne grupe)** na sljedeći način:

- **prva grupa** – ako prosječni mjesečni dohodak po članu kućanstva **ne prelazi 16,33% proračunske osnovice**,
- **druga grupa** – ako prosječni mjesečni dohodak po članu kućanstva **iznosi između 16,34% i 33,66% proračunske osnovice**,
- **treća grupa** – ako prosječni mjesečni dohodak po članu kućanstva **iznosi između 33,67% i 70% proračunske osnovice**.

Proračunska osnovica utvrđuje se za svaku godinu Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske, a u skladu s odredbom članka 39. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu (NN, br. 145/22, na snazi od 1. siječnja 2023. godine) **proračunska osnovica za 2023. godinu iznosi 441,44 eura**. Dohodovni cenzus (**70%** od proračunske osnovice) **iznosi 309,01 eura**. U skladu s **cenzusnim grupama** propisanim člankom 17. Zakona te posebnostima propisanim člankom 21. i 22. Zakona, određene su **svote doplatka za djecu**, i to:

- ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno ne prelazi 16,33 % proračunske osnovice = 72,09 eura, doplatka za djecu određuje se u visini od 9 % proračunske osnovice, po djetetu = **39,73 eura**
- ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 16,34 i 33,66 % proračunske osnovice, odnosno prelazi iznos od 72,10 eura, a ne prelazi

iznos od 148,59 eura, doplatka za djecu određuje se u visini od 7,5% proračunske osnovice, po djetetu = **33,11 eura**

- ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 33,67 i 70% proračunske osnovice, odnosno prelazi iznos od 148,60 eura, a ne prelazi iznos od 309,01 eura, doplatka za djecu određuje se u visini od 6% proračunske osnovice, po djetetu = **26,49 eura**
- za dijete bez oba roditelja ili za dijete čija su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog prebivališta ili potpuno i trajno nesposobni za samostalan život i rad ili im je oduzeta poslovna sposobnost, pripadajuća svota doplatka za djecu, određena prema utvrđenom cenzusu iz članka 17. Zakona, povećava se 25 % (**49,66 eura, 41,39 eura, 33,11 eura**), (članak 21. stavak 1. Zakona)
- za dijete bez jednog roditelja ili za dijete čiji je jedan roditelj nepoznat ili nepoznatog prebivališta ili potpuno nesposoban za samostalan život i rad ili mu je oduzeta poslovna sposobnost, pripadajuća svota doplatka za djecu, određena prema utvrđenom cenzusu iz članka 17. Zakona, povećava se 15% (**45,69 eura, 38,08 eura, 30,46 eura**), (članak 21. stavak 2. Zakona)
- za dijete s utvrđenim oštećenjem zdravlja prema posebnim propisima, pripadajuća svota doplatka za djecu, određena prema utvrđenom cenzusu, povećava se 25 % (**49,66 eura, 41,39 eura, 33,11 eura**)
- za korisnike koji pravo ostvaruju prema članku 122. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (dalje: ZHBDR), za dijete smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja, propisano je pravo na doplatku u najvišem predviđenom iznosu, pa doplatka za dijete iznosi **49,66 eura**
- za dijete s težim ili teškim invaliditetom prema propisima iz socijalne skrbi, sukladno članku 22. Zakona, doplatka za djecu određuje se u visini od 25% od proračunske osnovice, neovisno o ukupnom dohotku po članu kućanstva mjesečno i iznosi **110,36 eura**.

Tablica – Dohodovni cenzus i svote doplatka za djecu za 2023. godinu

Cenzusna grupa	Prosječni mjesečni dohodak po članu kućanstva	% proračunske osnovice (441,44 EUR)	Iznos doplatka po djetetu
I	Ne prelazi 16,33% proračunske osnovice (72,09 EUR)	9%	39,73 EUR
II	Između 16,34% – 33,66% proračunske osnovice (72,10 – 148,59 EUR)	7,5%	33,11 EUR
III	Između 33,67% – 70% pr. os. (148,60 – 309,01 EUR)	6%	26,49 EUR

Za dijete:	Iznos prema cenzusnoj grupi I	Iznos prema cenzusnoj grupi II	Iznos prema cenzusnoj grupi III
bez oba roditelja , oba roditelja nepoznata ili nepoznatog prebivališta, potpuno i trajno nesposobni za samostalan život i rad ili oduzeta poslovna sposobnost (povećanje 25%)	49,66 EUR	41,39 EUR	33,11 EUR

Za dijete:	Iznos prema cenzusnoj grupi I	Iznos prema cenzusnoj grupi II	Iznos prema cenzusnoj grupi III
bez jednog roditelja, jedan nepoznat ili nepoznatog prebivališta, potpuno nesposoban za samostalan život i rad ili oduzeta poslovna sposobnost (povećanje 15%)	45,69 EUR	38,08 EUR	30,46 EUR
s utvrđenim oštećenjem zdravlja (povećanje 25%)	49,66 EUR	41,39 EUR	33,11 EUR

Neovisno o ukupnom dohotku		
	% proračunske osnovice (441,44 EUR)	Iznos doplatka
Dijete smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja (čl. 122. ZHBDR)		49,66 EUR
Dijete s težim ili teškim invaliditetom	25%	110,36 EUR

Važno je naglasiti da prema odredbi članka 18. Zakona korisniku doplatka za djecu, uz utvrđenu svotu doplatka za djecu, pripada i **Dodatak u iznosu po 66,36 eura za treće i četvrto dijete**. To znači da se uz određenu ukupnu svotu doplatka za djecu utvrđenu rješenjem korisniku dodaje 66,36 eura ako ostvaruje pravo na doplatku za troje djece, odnosno 132,72 eura mjesečno ako ostvaruje pravo na doplatku za četvero i više djece.

S obzirom na dohodovni cenzus, pravo na doplatku za djecu stječe korisnik ako **ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno ne prelazi 70% proračunske osnovice (dohodovni cenzus – 309,01 eura)**. Ukupni dohodak kućanstva je zbroj oporezivih dohodaka prema propisima o porezu na dohodak i drugih primitaka određenih Zakonom koje ostvari korisnik i članovi njegovog kućanstva (članak 19. stavak 1.), te se u smislu odredbe članka 19. stavka 3. Zakona, pod ukupnim dohotkom članova kućanstva podrazumijeva dohodak svih članova kućanstva iz stavka 1. istog članka i drugi primitci svih članova kućanstva, umanjeni za iznos obveznih doprinosa iz primitka, poreza i prireza prema posebnim propisima. **Oporezivi dohoci prema propisima o porezu na dohodak su:**

- **dohodak od nesamostalnog rada** (plaća i mirovina)
- **dohodak od samostalne djelatnosti**: primitak od obrta i s obrtom izjednačene djelatnosti, od slobodnih zanimanja te poljoprivrede i šumarstva
- **dohodak od imovine i imovinskih prava**: primitak od najamnine, zakupnine, iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, primitak od vremenski ograničenog ustupa autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava, primitak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava
- **dohodak od kapitala**: primitak od dividendi, udjela u dobiti, kamata, izuzimanja imovine i korištenja usluga na teret dobiti iz tekućeg razdoblja i udjela u dobiti, do djela ili opcijaska kupnja vlastitih dionica
- **drugi dohodak**: dohodak članova skupština, odbora, upravnih vijeća, dohodak od autorskih naknada, od

umjetničkih, zabavnih, sportskih, književnih, likovnih, radio i tv djelatnosti, dohodak trgovačkih putnika, agenta, akvizitera, prevoditelja, sudskih vještaka, turističkih djelatnika, tumača, sportskih sudaca, od sezonskog rada poljoprivrednika, dohodak po osnovi primitaka u naravi, nagrade učenicima i sportašima, primanja učenika i studenata preko udruga, isporučeno umjetničko djelo, profesionalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša i dr.

Drugi primici koji se utvrđuju u ukupni dohodak su i dohoci, odnosno naknade bez obzira na to plaća li se na njih porez, a to su u smislu odredbe članka 19. stavka 2. Zakona: mirovine ostvarene u tuzemstvu i inozemstvu, plaća ostvarena kod poslodavca za rad u inozemstvu, naknade ostvarene zbog njege i skrbi o djetetu (rodiljna i roditeljska naknada, udomiteljska naknada, naknada roditelju njegovatelju ili njegovateljju), naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad, naknade zbog nezaposlenosti, naknade zbog profesionalne rehabilitacije.

Kod određivanja prava na doplatak za djecu i visine doplatka primjenom dohodovnog cenzusa, ukupan dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini dijeli se na sve članove kućanstva.

6. Nadležnost za rješavanje o pravu na doplatak za djecu

U skladu s odredbom članka 5. Zakona, sve poslove u vezi s ostvarivanjem prava na doplatak za djecu obavlja HZMO. Prema odredbi članka 24. Zakona za rješavanje o pravu na doplatak za djecu u prvom stupnju mjesno je nadležna ustrojstvena jedinica HZMO-a (područne službe i uredi) prema prebivalištu odnosno stalnom boravku podnositelja zahtjeva, korisnika doplatka za djecu. Za rješavanje o pravu na doplatak za djecu primjenom pravnih propisa EU od 1. siječnja 2021. nadležne su područne službe i područni uredi HZMO-a prema mjestu prebivališta, odnosno uobičajenog boravišta podnositelja zahtjeva. Za rješavanje žalbe protiv prvostupanjskog rješenja o pravu na doplatak za djecu nadležna je Središnja služba HZMO-a. Osigurava se i sudska zaštita prava na doplatak za djecu na upravnim sudovima Republike Hrvatske. U postupku rješavanja o pravu na doplatak za djecu primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku. Nadzor nad zakonitošću rada HZMO-a na poslovima provedbe doplatka za djecu obavlja ministarstvo nadležno za obitelj.

7. Postupak ostvarivanja prava na doplatak za djecu

Postupak ostvarivanja prava na doplatak za djecu pokreće se podnošenjem zahtjeva. **Zahtjev se podnosi** nadležnoj područnoj službi odnosno područnom uredu i ispostava HZMO-a prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva, **putem e-Usluga HZMO-a (portal e-Građani)**, a može se podnijeti i usmeno u zapisnik. Zahtjeve je moguće predati besplatno i u poštanskim uredima na području Republike Hrvatske. U zahtjevu treba navesti:

- identifikacijske podatke (OIB, MBG, ime i prezime) podnositelja zahtjeva, djece i svih članova kućanstva

- kao članove kućanstva podnositelj zahtjeva navodi bračnog/izvanbračnog druga i druge članove obitelji, pod uvjetom da zajedno žive, privređuju i troše ostvareni ukupni dohodak
- adresu (mjesto stanovanja, broj pošte, ulica i kućni broj i država prebivališta ili boravišta podnositelja zahtjeva)
- je li podnositelj zahtjeva u braku ili izvanbračnoj zajednici ili sam uzdržava djecu
- u kojem je odnosu/srodstvu podnositelj zahtjeva s djecom za koju traži doplatu za djecu (roditelj, djed, baka, očuh, maćeha, skrbnik) i u kojem je srodstvu s članovima kućanstva
- za članove kućanstva jesu li zaposleni ili primaju mirovinu izvan RH i u kojoj državi boravi li ili prebiva dijete za koje traži doplatu za djecu izvan RH ostvaruje li se za dijete doplatu za djecu u drugoj državi
- koju vrstu prihoda/dohodaka/naknada ostvaruju svi članovi kućanstva, uključujući i djecu za koju se traži doplatu za djecu
- postoji li invaliditet ili oštećenje zdravlja djeteta za koje se traži doplatu za djecu
- je li djetetu s utvrđenim težim oštećenjem zdravlja (težim ili teškim invaliditetom) osiguran stalan smještaj u ustanovi prema posebnim propisima
- IBAN tekućeg računa banke podnositelja zahtjeva/korisnika doplatka za djecu.

Uz zahtjev za **prvo** ostvarivanje prava na doplatak za djecu podnose se dokazi:

- **o identifikaciji podnositelja zahtjeva, djece i članova kućanstva:**
 - **za hrvatske državljane s prebivalištem u RH i strance sa stalnim boravkom:** preslike osobnih iskaznica, preslike rodni, vjenčanih listova ili elektronički zapis iz e-Građani (potvrda o rođenju, vjenčanju, razvodu)
 - **za osobe pod međunarodnom zaštitom:** potvrde o statusu azilanta ili stranca kojemu je odobrena supsidijarna zaštita.
- **o prihodima ako su ostvareni u prethodnoj kalendarskoj godini:** potvrda o isplaćenim naknadama zbog bolovanja na teret HZZO-a, potvrda centra za socijalnu skrb o naknadi roditelja njegovatelja i njegovateljja, potvrda o udomiteljskoj naknadi, potvrda o ukupno isplaćenoj svoti inozemne mirovine, potvrda poslodavca o ostvarenom neto dohotku u inozemstvu
- **o broju tekućeg računa podnositelja zahtjeva na koji će se isplaćivati doplatak za djecu:** potvrda banke ili obrazac Ovlaštenje/Suglasnost
- **o školovanju:** školsku potvrdu o redovitom pohađanju osnovne ili srednje škole za dijete za koje se traži doplatak za djecu, te ako se školuje u državi članici EU i navršilo je 15 i više godina života
- **o utvrđivanju stupnja oštećenja djeteta:** medicinska dokumentacija.

Uz svaki **sljedeći podneseni zahtjev** ne treba dostavljati dokaze o identifikaciji, osim ako nisu nastale promjene u odnosu na već ranije dostavljene dokaze, budući se uz zahtjev podnosi dokumentacija potrebna za utvrđivanje

prava, ovisno o tome je li podnositelj zahtjeva već korisnik doplatka za djecu ili zahtjev podnosi prvi put.

Tako prilikom **prvog** ostvarivanja prava na doplatka za djecu „**novi**“ korisnici uz zahtjev za prvo priznavanje prava na doplatka za djecu dostavljaju:

- **za podnositelja zahtjeva:** presliku osobne iskaznice, potvrdu o rođenju, vjenčanju, razvodu, potvrdu MUP-a o statusu azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili statusu člana njihove obitelji, rješenje centra za socijalnu skrb, odnosno odluku suda (o skrbništvu, udomiteljstvu, o čuvanju i odgoju djeteta), potvrdu banke (ovlaštenje/suglasnost) o broju tekućeg računa na koji će se isplaćivati doplatka za djecu.
- **za ostvarivanje prava prema posebnim uvjetima:** dokaz o smrti roditelja, dokaz o postojanju potpune i trajne nesposobnosti za samostalan život i rad roditelja, dokaz da je prebivalište roditelja nepoznato, rješenje o oduzimanju poslovne sposobnosti roditelja.
- **za djecu za koju se traži doplatka:** rodni list ili elektronički zapis iz sustava e-Građani, medicinsku dokumentaciju radi utvrđivanja stupnja oštećenja zdravlja.
- **za članove kućanstva:** presliku osobne iskaznice za punoljetnog člana, rodni list ili elektronički zapis iz sustava e-Građani za maloljetnu djecu za koju se ne traži pravo na doplatka za djecu.

U slučaju **nastavnog ostvarivanja prava**, uz zahtjev za nastavno ostvarivanje prava od **1. ožujka tekuće godine** (postupak prevođenja) dostavlja se: izjava o promjenama u odnosu na prethodno rješenje u statusu korisnika i djece i promjenama u broju i svojstvu članova kućanstva (radni status, status redovitog učenika, broj članova kućanstva, adresa, promjena banke ili broja tekućeg računa i sl.), dokazi za identifikaciju novih članova kućanstva. Zahtjev za nastavno ostvarivanje prava na doplatka za djecu od **1. ožujka tekuće godine** podnosi se u svakoj godini u razdoblju od siječnja do **1. ožujka tekuće godine**. Prema zahtjevima podnesenim nakon **1. ožujka**, o pravu se rješava od dana podnošenja zahtjeva.

Za potrebe **utvrđivanja ukupnog dohotka kućanstva** HZMO podatke o ostvarenom ukupnom dohotku i drugim primanjima pribavlja od Porezne uprave službenim putem. U skladu s odredbom članka 27. Zakona korisnik doplatka za djecu podnosi nadležnoj ustrojstvenoj jedinici HZMO-a dokaze o ukupnom dohotku kućanstva ostvarenom u prethodnoj kalendarskoj godini, u svakoj godini do **1. ožujka** za prethodnu godinu. Podnositelj zahtjeva obvezan je za sebe i druge članove kućanstva dostaviti: potvrdu o plaći, mirovini ili drugom oporezivom dohotku ostvarenom u inozemstvu, potvrdu poslodavca o isplaćenim naknadama zbog bolovanja na teret HZZO-a te potvrdu centra za socijalnu skrb o naknadi roditelja njegovatelja i njegovatelja i o udomiteljskoj naknadi. Kada se na temelju navedenih dokaza o dohotku kućanstva visina doplatka za djecu smanjuje ili povećava, HZMO donosi rješenje, a kada je korisniku sukladno navedenim dokazima utvrđena ista visina doplatka za djecu za tekuću godinu, doplatka se isplaćuje na temelju ranije donesenog rješenja kojim

je utvrđeno pravo na doplatka i visina doplatka. **Ako se pravo ostvaruje samo za dijete/osobu s utvrđenim težim ili teškim invaliditetom ili za dijete smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, dokazi o prihodima se ne podnose.** U skladu s odredbom članka 23. stavka 1. Zakona, pravo na doplatka za djecu pripada od dana podnošenja zahtjeva, ako su ispunjeni uvjeti propisani za stjecanje prava na doplatka. Stavkom 3. istog članka propisana je iznimka od odredbe stavka 2., prema kojoj za novorođeno dijete pravo na doplatka za djecu pripada od dana rođenja djeteta ako je zahtjev podnesen u roku od mjesec dana od rođenja djeteta. Kada je pravo na doplatka za djecu već priznato, u svakoj sljedećoj godini od **1. ožujka** ponovo se rješava o pravu na doplatka za tekuću godinu koje se, ako postoje zakonski uvjeti, ostvaruje do **1. ožujka** sljedeće godine. O **nastavnom pravu** na doplatka za djecu od **1. ožujka** rješava se na osnovi **novog zahtjeva** koji se podnosi od siječnja do **1. ožujka** tekuće godine kada se prema ukupnom dohotku kućanstva korisnika ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini ponovo utvrđuju uvjeti za ostvarivanje prava, odnosno dohodovni cenzus i pripadajući iznosi doplatka za djecu (postupak prevođenja). **Ako se zahtjev za nastavno ostvarivanje prava podnese nakon 1. ožujka tekuće godine, pravo se može ostvariti, ali ne nastavno od 1. ožujka, već od datuma kada je zahtjev podnesen.** Ukupni dohodak kućanstva ostvaren u RH utvrđuje se službenim putem, što znači da korisnik doplatka za djecu uz zahtjev **ne prilaže** dokaze o dohotku ili naknadama ostvarenim u prethodnoj kalendarskoj godini, osim naknade bolovanja koju je isplatio poslodavac na teret HZZO-a, naknade udomitelju (bez opskrbnine), naknade roditelju njegovatelju i njegovatelju, ostvarenog neto dohotka u inozemstvu, ukupno isplaćene svote inozemne mirovine. Ako je nakon novog izračuna, na osnovi ukupnog dohotka ostvarenog u prethodnoj godini, u prevođenju utvrđena svota doplatka za djecu za tekuću godinu u istoj svoti kao u prethodnom rješenju, doplatka za djecu isplaćuje se prema ranije donesenom rješenju kojim je utvrđeno pravo i visina doplatka za djecu. To znači da se korisnicima kojima u postupku prevođenja nije izmijenjena svota doplatka za djecu, određena u prethodnom rješenju, nastavlja isplata doplatka za djecu bez donošenja i dostave rješenja za tekuću godinu. HZMO donosi rješenja samo onim korisnicima kojima se svota doplatka za djecu smanji ili poveća.

8. Okolnosti koje mogu utjecati na izmjenu donesenog rješenja

Korisnik doplatka za djecu dužan je prema članku 28. Zakona nadležnoj područnoj službi/uredu HZMO-a prijaviti svaku promjenu nastalu tijekom godine koja može utjecati na promjenu utvrđenih uvjeta za ostvarivanje prava na doplatka za djecu (rođenje djeteta, razvod braka, preseljenje, stupanje u radni odnos ili prestanak radnog odnosa korisnika, djeteta ili člana kućanstva, prebivalište ili boravak djeteta u inozemstvu, zaposlenje korisnika ili bračnog druga u drugoj državi ili članici EU, stjecanje mirovine korisnika ili bračnog druga u drugoj državi, članici EU, smještaj

djeteta s utvrđenim težim oštećenjem zdravlja, odnosno težim ili teškim invaliditetom u ustanovu, prestanak redovitog školovanja djeteta, stupanje u brak korisnika ili djeteta) ili na izmjenu svote doplatka za djecu (zbog prestanka radnog odnosa, umirovljenja, ostvarivanja prava na novčanu naknadu, promjene broja članova kućanstva, stjecanja prihoda u inozemstvu), i to u roku 15 dana od nastale promjene. Kada se u **tekućoj kalendarskoj godini izmijene činjenice i okolnosti u pogledu visine ukupnog dohotka kućanstva**, koje su isključivale stjecanje prava na doplatku ili zbog kojih je korisniku pripadala manja svota doplatka za djecu zbog promjene u broju ili svojstvu djece ili članova kućanstva (povećanje broja djece ili članova kućanstva bez prihoda, prestanak ostvarivanja prihoda zbog prestanka radnog odnosa ili obavljanja samostalne djelatnosti, prestanak ostvarivanja naknade), korisnik stječe pravo na doplatku ili mu se povećava svota doplatka za djecu **od prvoga dana idućeg mjeseca nakon prijave nastale promjene**. Kada se u tekućoj kalendarskoj godini **poveća ukupni dohodak kućanstva** koji uvjetuje prestanak prava na doplatku (povećanje broja članova kućanstva koji ostvaruje prihod/dohodak, smanjenje broja članova kućanstva), pravo na doplatku za djecu prestaje od prvoga dana idućeg mjeseca **od dana nastale promjene**, o tome se donosi rješenje, a isplata se obustavlja posljednjeg dana u mjesecu u kojem je nastala promjena. Iznimno, kada korisniku doplatka prestaje pravo zbog gubitka svojstva osobe koja može biti korisnik ili dijete umre ili izgubi svojstvo za koje je utvrđeno pravo, isplata se obustavlja posljednjeg dana u mjesecu i bez donošenja rješenja, osim kada to korisnik izričito zahtijeva. Ako se utvrdi da korisnik doplatka za djecu ne koristi za uzdržavanje i odgoj djece, nadležno tijelo socijalne skrbi ili sud odredit će isplatu doplatka drugoj osobi i o tome izvijestiti HZMO. Žalba protiv prvostupanjskog rješenja o pravu na doplatku za djecu podnosi se područnoj službi/uredu HZMO-a koji je donio rješenje, a ako je ne uvaži, žalbu rješava Središnja služba HZMO-a, A. Mihanovića 3, Zagreb.

9. Isplata doplatka za djecu

Doplatka za djecu u skladu s odredbom članka 26. Zakona **isplaćuje se** korisnicima u mjesečnim svotama i to u tekućem mjesecu za protekli mjesec, putem banaka, na tekuće račune korisnika doplatka za djecu. U svrhu uređivanja međusobnih odnosa u svezi s načinom, uvjetima isplate i povratom doplatka za djecu, HZMO zaključuje ugovor s bankama. Doplatka za djecu koji je isplaćen, nakon smrti korisnika ili djeteta pripada državnom proračunu Republike Hrvatske, a na zahtjev HZMO-a banka je ovlaštena i obvezna vratiti ga. **Ako je račun ovršen**, da bi se spriječila ovrha doplatka za djecu, korisnik doplatka u poslovnicu Financijske agencije (FINA) obvezno prijavljuje primanje doplatka za djecu i HZMO kao uplatitelja, nakon čega FINA otvara poseban račun za isplatu doplatka za djecu.

10. Naknada štete i kaznene odredbe

U slučaju nepripadne i nepravilne isplate doplatka za djecu korisnik doplatka za djecu, u skladu s odredbom članka

34. Zakona, dužan je HZMO-u nadoknaditi štetu koja posljednično nastane ako korisnik:

- ostvari doplatku za djecu na koji nema pravo ili ga ostvari u višoj svoti nego što mu pripada na temelju neistinitih i netočnih podataka za koje je znao ili morao znati da su neistiniti i netočni
- u određenom roku ne prijavi promjenu koja uzrokuje gubitak prava na doplatku za djecu ili utječe na visinu doplatka, a znao je ili morao znati za te promjene
- ako mu je isplaćen doplatku na koji nije imao pravo prema rješenju ili je doplatku isplaćen u većoj svoti od svote određene u rješenju kojim je utvrđeno pravo i svota doplatka.

Prema kazenoj odredbi članka 35. Zakona, korisnik doplatka za djecu koji ostvari pravo na doplatku za djecu na osnovi neistinitih i netočnih podataka ili ne prijavi u propisanom roku svaku promjenu koja utječe na gubitak prava na doplatku za djecu ili na smanjenje svote doplatka za djecu, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 130,00 eura do 660,00 eura. Odgovorna osoba nadležnoga središnjeg tijela državne uprave ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, odnosno drugoga nadležnog tijela ili pravne osobe i fizička osoba koja HZMO-u uskrati dostavu ili stavljanje na raspolaganje podataka iz članka 30.a Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 660,00 eura. Nadzor nad zakonitošću rada HZMO-a na poslovima provedbe doplatka za djecu provodi ministarstvo nadležno za obitelj.

**Pregledajte našu ponudu
edukacija iz područja
financija, računovodstva,
revizije, prava i menadžmenta
u javnom i neprofitnom sektoru
na internet stranici**

www.tim4pin.hr

